

Информация за изискванията към първичните производители на млякото като фураж, във връзка с изменението на Наредба № 3 от 1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските стопани и със схемите за обвързана подкрепа по директните плащания

Една от възможностите за реализация на количества мляко е предвидена в Наредба № 3 от 2015 г. за условията и реда за прилагане на схемите за директни плащания. Тази възможност е директна продажба на сурово мляко от земеделски стопанин на други земеделски стопани за изхранване на животни или реализацията му в собствените му животновъдни обекти.

Съгласно чл. 3, параграф 8 от Регламент (ЕО) № 178/2002 за установяване на общите принципи и изисквания на законодателството в областта на храните, за създаване на Европейски орган за безопасност на храните и за определяне на процедури относно безопасността на храните „**пускане на пазара**“ означава **притежаването на храни или фуражи с цел продажба**, в това число предлагането за продажба или всяка друга форма на прехвърляне, **безплатно или срещу заплащане**, продажбата, разпространението и други форми на прехвърляне;“

Млякото, като фураж, може да се изхранва на прасета и неотбити телета, малачета, ярета и агнета. Най-широко разпространение като фураж, за изхранване на животни в земеделски стопанства, има кравето мляко.

Задължително условие, на което стопанинът трябва да отговаря, за да извършва такава продажба, е да бъде вписан, като производител на мляко, предназначено за изхранване на животни в стопанства, в публичния списък на регистрираните земеделски стопани, които извършват дейности на ниво първично производство на фуражи и свързаните с това дейности, съгласно чл. 5, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 183/2005 за определяне на изискванията за хигиена на фуражите и във връзка с изискванията на чл. 15, ал. 2 от Закона за фуражите.

Вписването се извършва на основание на подадена от фермера в Областна дирекция „Земеделие“, декларация по образец съгласно чл. 8, ал. 4 от Наредба № 3 от 1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските стопани.

Съгласно чл. 15а, ал. 3 от Закона за фуражите в случай на промяна на обстоятелствата декларирани при регистрацията на земеделския стопанин, касаещи първичното производство на мляко като фураж, същият е длъжен да подаде в едномесечен срок нова декларация по чл. 8, ал. 4 от Наредба № 3 от 1999 г.

Земеделският стопанин трябва да изпълнява задълженията си като първичен производител на фуражи по реда на Закона за фуражите и Регламент (ЕО) № 183/2005.

Съгласно чл. 25, ал.1 от Закона за фуражите, операторите във фуражния сектор, включително лицата, които осъществяват първично производство на фуражи и

свързани с него дейности, са длъжни да спазват относимите към тяхната дейност изисквания на Регламент (ЕО) № 183/2005. Земеделските стопани, които са първични производители на мляко, като фуражна суровина, на основание чл. 26, ал. 4 от Закона за фуражите са длъжни да спазват изискванията посочени в Приложение I към Регламент (ЕО) № 183/2005. Особено важно е земеделският стопанин да:

- определи кое от общо добитото количество мляко е предназначено за фуражни цели и кое за консумация от човека. Никой няма право на последващ етап да променя това предназначение;

- разполага с подходящи съоръжения за съхранение на добитото мляко, които да бъдат обозначени (напр.: с надпис „предназначено за хранене на животни“). Не се допуска съхранението на млякото в туби, бутилки или други домакински съдове;

- гарантира хигиена на производство и съхранение на млякото;

- поддържа контролирана температура на млякото по време на съхранение;

- транспортира млякото с регистрирани по Закона за фуражите специализирани транспортни средства. Транспортните средства могат да бъдат собствени или да се ползват услугите на превозвач.

В случай на собствени транспортни средства, за същите не е необходима регистрация на земеделския стопанин, като превозвач на фуражи в съответствие с изискванията на чл. 17б от Закона за фуражите, но транспортните средства подлежат на контрол от областната дирекция по безопасност на храните. Не се допуска транспорт на млякото в туби, бутилки или други домакински съдове.

Когато транспортирането на млякото като фураж се извършва с транспортни средства, които не са собственост на земеделския стопанин, се изисква регистрация на превозвача съгласно чл. 17б от Закона за фуражите, като оператор извършващ дейност „Транспорт на фуражи“. Регистрацията се извършва в областната дирекция по безопасност на храните, по адрес на регистрация на превозвача;

- поддържа контролирана температура на млякото по време на транспорт, с цел запазване на органолептичните качества на млякото;

- поддържа писмени записи на произведеното дневно количество мляко като фураж и на реализираното количество такова мляко. Между тези записи трябва да има съответствие. По този начин земеделският стопанин осигурява възможност за проследяване на произведения първичен фураж и гарантира изпълнението на изискванията на чл. 27, ал. 1, т. 2 от Закона за фуражите във връзка с чл. 18 от Регламент (ЕО) № 178/2002.

Задължително е има съответствие между количеството на добитото мляко като фураж и броя и продуктивността на животните в лактация през съответния период;

- предоставя на областната дирекция по безопасност на храните доказателства, че дезинфектантите, които се използват за почистване на съоръженията за съхранение на млякото, не са вредни за животните;

- предоставя на контролния орган доказателства, че дезинфектантите, които се използват за почистване на собствените транспортни средства, не са вредни за животните;

- гарантира, че произвежданото и реализирано като фураж мляко отговаря на изискванията за качество и безопасност. Това е задължение на всеки един оператор съгласно чл. 17 от Регламент (ЕО) № 178/2002;

- извърша оценка на опасностите съотносими към млякото, като фуражна суровина – биологични, химични и физични. На основание на извършената оценка земеделският стопанин трябва да изготви и изпълнява програма за контрол на безопасността (програма за самоконтрол). Това е свързано с вземането от стопанина на проби от млякото и лабораторният им анализ по показатели, определени от него като рискови за безопасността на фуража. Тези проби се анализират в избрана от земеделския стопанин лаборатория и се заплащат от него;

- не допуска реализация на мляко, като фураж, ако същото е добито от животни, които са третирани с ветеринарномедицински продукти и карентният срок на същите не е изтекъл;

- не допуска наличие на антимикробни вещества в млякото, което е предназначено за изхранване на животни. Доказването на липсата на антибиотици е чрез извършване на лабораторен анализ;

- декларира при продажба следните показатели на суровото мляко използвано като фураж: „Суров протеин“ и „Сурови мазнини“. Съгласно чл. 21, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 767/2009 тези данни може да не се декларират, когато преди всяка сделка купувачът е заявил в писмена форма, че не се нуждае от тази информация. Една сделка може да включва няколко пратки (доставки), които се определят от фермера.

В изпълнение на изискванията на чл. 21 и Част Б от Приложение I към Регламент (ЕО) № 183/2005 браншовите организации на земеделските стопани/фермерите разработват национални ръководства за добри фермерски практики, в областта на контрола върху рисковете при първичното производство на фуражи Тези практики трябва да се приложат от земеделския стопанин – първичен производител на фуражи при изпълнението на изискванията на Регламент (ЕО) № 183/2005 съотносими към дейността му.

При изхранване на мляко като фураж във фермата земеделският стопанин трябва да спазва изискванията посочени в Приложение III към Регламент (ЕО) № 183/2005.

Официалният контрол на фуражите в Република България се извършва от Българската агенция по безопасност на храните. В съответствие с чл. 50а, ал. 4 от Закона за фуражите всички проби взети за целите на официалния контрол се заплащат от земеделския стопанин.

Законодателството за фуражите е налично на електронната страница на БАБХ и е на разположение на всички заинтересовани лица.

ДИРЕКЦИЯ „ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И ХУМАННО ОТНОШЕНИЕ КЪМ ЖИВОТНИТЕ, И КОНТРОЛ НА ФУРАЖИТЕ“

ОТДЕЛ „КОНТРОЛ НА ФУРАЖИТЕ“